Список літератури

1. Куця В.А. Еколінгвістика як новітній напрям досліджень у сучасній науковій парадигмі.// Науковий вісник Міжнародного гуманітарного ун-ту. Серія: Філоллогія. 2021№ 52 Том 1. С 120-122.
2. Попова І.В., Мазур Л.М., Сімурова Е.В., Черепанський В.В.. Освітній процес формування культури екобезпечного розвитку суспільства // Екологічні науки № 1(20), Том 2, С 118

УДК. 336.77

ФІНАНСУВАННЯ ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ РЕСУРСІВ В ЕНЕРГЕТИЦІ

Н. Гаврилова, канд. екон. наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет

В Україні над питаннями відновлювальної енергетики працюють Інститут відновлювальної енергетики НАН України, Міжгалузевий Науково-технічний. Відповідно до «Звіту про результати стимулювання та використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел» [2] економічно обґрунтований потенціал відновлювальних джерел енергії в Україні складає близько 454,4 кВт/год, що дорівнює 59,2 млн. тон. умовного палива за рік. Приєднавшись до Європейського енергетичного співтовариства, Україна зобов'язана до 2035 року виробляти 25% електроенергії з відновлювальних джерел енергії. Відповідно до Рішення КМУ «Про впровадження Директиви 2009/28/ЕС і внесення змін до Статті 20 Договору про заснування Енергетичного співробітництва», відповідно до якого визначені національні цілі щодо відновлювальних ресурсів у енергетиці з метою надання гарантій інвесторам та проведення заохочувальних заходів щодо розвитку новітніх та інноваційних технологій.

Зростання значення відновлювальних ресурсів в енергетиці зумовлює розвиток цих досліджень. Особливо слід відмітити Гернего Ю., Ляхову О, які приділяли увагу фінансуванню потенціалу розвитку альтернативної енергетики в Україні [1].

Національний план дій, щодо управління відновлювальними ресурсами в енергетиці посприяв вирішенню наступних важливих завдань:

- збільшено встановлені відновлювальної електроенергетичні потужності до 10900МВт, а виробництво «зеленої електроенергії» до 26 млрд. кВт;
- збільшено виробленої із відновлювальних ресурсів теплової енергії до 5,85 млн. т.;
- збільшено обсяг використаних у транспортному секторі джерел енергії з відновлювальних ресурсів до 505 тис. т.

Дослідження показують, що у 2021 році питома вага електроенергії, які була отримана із відновлювальних ресурсів складала 8,1%, або 12,8ТВт.год, 56% з цього обсягу складає енергія сонячна, 33% - вітрова, 8% - з спалювання біомаси та біогазу та 3% - мала гідроенергетика. У 2021 році по всім видам відновлювальних ресурсів в енергетиці було отримано 12804 млн. кВт·год. чистої електроенергії, це на 1941,9мл.кВт·год, або на 17,8% більше показників минулого 2020 року. Саме сонячними електростанціями було вироблено 7670 млн кВт·год., що складає 4,8% загального обсягу електроенергії, та на 1065,4 млн. кВт·год. більше минулого 2020 року [3].

Цікавим фактом є те, що 2021 рік став визначальним у розвитку відновлювальних ресурсів в енергетиці, адже 11 травня 2021 року добове виробництво електроенергії з відновлювальних ресурсів в енергетиці вперше перевищило рівень генерації тепловими електростанціями, і становив 79 млн. кВт·год проти 77 млн. кВт·год. Реалізація перспективних проєктів щодо відновлювальних ресурсів в енергетиці в Україні дала змогу зменшити викиди CO_2 в атмосферу, а за 2021 рік були зменшені майже на 10,3 млн. тон, що приблизно викидає 2,2 млн. автомобілів. Вітрові та сонячні електричні станції приватних домогосподарств наглядно демонструють позитивну динаміку розвитку. Так, у період з 2018 по 2022 рік загальна потужність міні станцій по виробництву сонячної енергії зросла понад

як у п’ять разів, і на початок 2022 року дорівнювала 1205, МВт, а це майже 45 тисяч одиниць [3].

Нині, вагомим стимулом для встановлення сонячних електричних станцій у приватних домоволодіннях є «зелений» тариф, який суттєво посприяв розвитку роботи відновлювальних джерел енергії, а з іншого виявив багато проблем. Так, фіксований «зелений» тариф стимулює приватні домоволодіння не лише до власної енергонезалежності, а і для цілеспрямованого продажу електричної енергії, через використання високого рівня «зеленого» тарифу, а саме 18,09 євроцентів 1кВт сонячної генерації та 16,26 євроцентів за 1кВт вітрової генерації [20]. Крім того виявленими серйозними проблемами є технічні перешкоди та прямі зловживання у будівництві сонячних електричних станцій приватних домоволодінь, але взагалі без власного споживання. Фактично відбувається не забезпечення власної енергетичної незалежності, а розгортання бізнесу [4].

Значний поштовх у розвиток відновлювальних ресурсів в енергетиці став випуск Зелених Єврооблігацій сталого розвитку (Green and Sustainability-linked bonds) терміном на п’ять років, випущений на суму 825 млн. дол. США з рівнем дохідності 6,785%. Емітентом Єврооблігацій став НЕК «Укренерго», випущені облігації з безумовною та безповоротною гарантією держави. Єврооблігації сталого розвитку з грудня 2021 року Національної комісією з цінних паперів та фондового ринку були допущені до обігу в Україні, що суттєво розширило інвестиційні можливості українцям. До цього лише міжнародні інвестори могли стати власниками Єврооблігацій [3].

Нині 87,8 МВт ВЕС, 407,9 МВт СЕС перебуває на тимчасово окупованій території Криму, 138 МВт ВЕС на тимчасово окупованій території Донбасу. Загалом на окупованій територій росією перебуває 633,7МВт потужностей відновлювальних ресурсів в енергетиці [4].

Отже, підприємства відновлювальної енергетики можуть бути створені як у державному так і у приватному секторі. В Україні державну підтримку найчастіше отримують підприємства, які отримають енергію через використання ресурсів річок, тобто гідроелектростанції. Одночасно, в Україні розроблена та впроваджена низка механізмів, спрямованих на підтримку відновлювальної енергетики. Широке застосування отримали заходи, які стимулюють виробництво відновлювальних джерел в енергетиці через застосування «зеленого» тарифу, пільгового оподаткування, пільгового приєднання до електромережі. В Україні, за рахунок альтернативних джерел енергії покривається лише приблизно 10 відсотків загального видобутку енергетичних ресурсів.

Аналіз потужності та випуску енергії за джерелами постачання в Україні за 2016-2020 роки можна обачити у таблиці 1.

Таблиця.1. – Аналіз потужності та випуск енергії за джерелами постачання в Україні за 2017-2020 роки

	2017		2018		2019		2020		Відхилення, відпуск ел.енергії кВт·год 2020/2019(±)
	Установлена електрична потужність, тис. к.Вт	Обсяг відпуску електричної енергії, млн. кВт·год	Установлена електрична потужність, тис. к.Вт	Обсяг відпуску електричної енергії, млн. кВт·год	Установлена електрична потужність, тис. к.Вт	Обсяг відпуску електричної енергії, млн. кВт·год	Установлена електрична потужність, тис. к.Вт	Обсяг відпуску електричної енергії, млн. кВт·год	
Теплові електростанції	25514	41113	23906	43773	22265	40910	22311	36300	-4610
Теплоелектроцентралі	5561	10595	5470	10922	5855	10738	5890	12837	20099
Атомні станції	13835	80295	13835	79383	13835	77948	13835	71249	-6699
Вітрові електростанції	649	1602	476	1182	795	1760	1110	3271	1511

Сонячні електростанції	771	758	1201	1103	1953	1883	5194	5684	3801
Гідроелектростанції	6213	10370	6242	11826	6326	7712	6335	7415	-297
Інші генеруючі установки	392	150	378	135	415	262	463	441	179
Усього	52886	144883	51508	148324	51444	141213	55138	137197	-4016

[5]

Управління відновлювальними ресурсами в енергетиці та поступовий перехід до «зеленої» економіки вимагає здійснення наступних заходів:

- розробка та участь у програмах підвищення енергоефективності та розвитку відновлювальних ресурсів в альтернативній енергетиці;
- впровадження заходів ресурсозбереження та екологічно чистого виробництва;
- проведення заходів щодо стимулювання інвестиційних програм по впровадженню «зеленого» бізнесу;
- розширення заходів екологічної безпеки через впровадження екологічних інновацій;
- сприяння розвитку екологічних послуг, випуску екологічної продукції.

Список літератури

1. Гернего Ю., Ляхова О. Фінансування потенціалу розвитку альтернативної еенргетики в Україні. Ефективна економіка, 2021, №3.
2. Звіт про результати стимулювання та використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел, в Україні за 2019-2020 рр.URL: Проект Звіту про результати стимулювання та використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел, за 2019-2020 рр (saee.gov.ua)
3. Омельченко В. Сектор відновлювальної енергетики до, під час та після війни. 11 листопада 2022р. URL: https://razumkov.org.ua/statti/sektor-vidnovlyuvanoyi-energetyky-ukrayiny-do-pid-chas-ta-pislya-viyny
4. Офіційна сторінка Інституту відновлювальної енергетики. URL: Інститут відновлюваної енергетики НАН України (nas.gov.ua)
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України «Енергетичний баланс України за 2018, 2019, 2020 роки». URL: http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2020/11/148.doc (дата звернення 27.12.2022).

УДК 346.5

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ

К. Фомічов, канд. юр. наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет

Господарські товариства посідають важливе місце в системі учасників господарських правовідносин. В умовах реформування економіки України та розбудови правової держави роль правових засад діяльності господарських товариств набуває особливої актуальності. Ефективність господарської діяльності всіх суб'єктів господарювання залежить від досконалості нормативного регулювання господарської діяльності загалом, і господарських товариств зокрема, чіткості національного та міжнародного правового регулювання, наявності розвинутої законодавчої системи та відповідних підзаконних актів у цій сфері.

Так, у процесі господарської діяльності виникають відносини між юридичними та фізичними особами. Ці відносини не належать до явищ об'єктивної дійсності, які розвиваються за законами природи, а тому потребують правового регулювання з боку держави.

Зауважимо, що питання правового регулювання діяльності господарських товариств досліджуються у наукових працях таких вчених як: С. С. Алексєєва, Т. В. Боднар, В. А. Васильєвої, І. В. Венедіктової, О. М. Вінник, М. К. Галянтича, А. Б. Гриняка,